

ОСОБЛИВОСТІ ТА ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

І. В. Ніженковська, О. О. Глушаченко, О. І. Головченко, О. В. Манченко

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ

Вступ. Модернізація системи вищої освіти, спрямована на підготовку кваліфікованих фахівців високого рівня, є важливою передумовою входження України в світове товариство. Виробнича практика з фармацевтичної хімії є однією з провідних ланок у підготовці провізорів, спеціалістів контрольно-аналітичної лабораторії, складає важливу частину навчального процесу і є завершальним етапом у формуванні професійних знань та компетентностей майбутнього фахівця.

Основна частина. У відповідності до робочого навчального плану виробнича практика з фармацевтичної хімії проводиться для студентів V курсу фармацевтичного факультету Національного медичного університету імені О.О.Богомольця на початку весняно-літнього семестру.

Робоча програма виробничої практики з фармацевтичної хімії підготовлена співробітниками кафедри фармацевтичної, біологічної та токсикологічної хімії на основі Типової наскрізної програми навчальної і виробничої практики для студентів вищого фармацевтичного навчального закладу та фармацевтичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму 1202 «Фармація», за спеціальністю «Фармація», розробленої фахівцями Національного фармацевтичного університету (м. Харків).

Виробнича практика з фармацевтичної хімії включає два основні етапи:

Цикл з контролю якості лікарських засобів в аптечних установах Комунального підприємства „Фармація” м. Києва (3 кредита, 32 аудиторних години);

Цикл з контролю якості лікарських засобів в лабораторіях з аналізу якості лікарських засобів МОЗ України міста Києва (1,5 кредита, 16 аудиторних годин).

На базі виробничих аптек студенти виконують обов'язки провізора-аналітика при безпосередньому керівництві з боку

висококваліфікованих фахівців аптечних установ, закріплюють теоретичні знання і практичні навички з аналізу лікарських засобів за функціональними групами (експрес-аналіз).

Під час перебування студентів в лабораторіях з контролю якості лікарських засобів, вони удосконалюють теоретичні знання і закріплюють практичні навички з фізико-хімічних методів аналізу і стандартизації ліків. В контрольно-аналітичних лабораторіях студенти мають можливість ознайомитись з основними напрямками контролю якості лікарських засобів, а також з сучасним аналітичним і допоміжним обладнанням для проведення всього спектру хімічних, фізико-хімічних, мікробіологічних та імунологічних досліджень, передбачених Державною фармакопеею України та провідними фармакопеями світу.

Висновок. Виробнича практика з фармацевтичної хімії є невід'ємною частиною навчального процесу у підготовці висококваліфікованих фахівців. Оскільки більшість сучасних лікарських засобів виготовляється шляхом промислового виробництва доцільно збільшити кількість навчальних годин і кредитів на засвоєння компетентностей провізорів –аналітиків на базі сучасних контрольно-аналітичних лабораторій.

Література:

1. Наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України»;

2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 03.10.1995 р. № 179 «Інструкція про виробничу практику студентів медичного, лікувального, педіатричного, медико-профілактичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів медичних і фармацевтичного вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації».

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

В. М. Одинова

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Незважаючи на складні умови сьогодення фармацевтична галузь є однією з тих, які найбільш динамічно розвиваються, чому значною мірою сприяє і розвиток фармацевтичної науки та навчальних закладів, де готують фахівців цього напрямку. Система підготовки фармацевтичних кадрів у поєднанні з потребами в них, повинна бути направлена на виконання основних функцій: підвищення рівня медикаментозного забезпечення населення, створення нових високоефективних лікарських засобів, контроль якості лікарських засобів, забезпечення організаційно-методичного супроводу фармацевтичного бізнесу, висока соціально-економічна ефективність використання ресурсів фармацевтичного сектору.

Основна частина. В сучасних умовах інтеграції України, на правах самостійної держави, у загальноєвропейський освітній простір, для кардинального оновлення освіти необхідно враховувати не лише реалії та перспективи соціально-економічного розвитку країни, освітній досвід розвинутих держав, а й власний історичний шлях розвитку, зокрема фармацевтичної освіти. Визначальним

в окресленні перспектив та тенденцій її подальшого розвитку може бути, в деякій мірі, багатогранний аналіз накопиченого досвіду за довгі роки історичного розвитку [1].

На сьогодні в Україні зареєстровано 14308 лікарських засобів [2], 26,5 % складають вітчизняні препарати, виробництво яких забезпечується 137 підприємствами.

Фармацевтична галузь, яка постійно розвивається [3], вимагає якісної підготовки кадрів за всіма напрямками фармацевтичної діяльності. Таку підготовку забезпечують 11 факультетів медичних вишів і Національний фармацевтичний університет, які знаходяться у підпорядкуванні Міністерства охорони здоров'я України.

Після виходу нового Переліку галузей знань і спеціальностей, який затверджено Постановою КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [4] фармація зазнала глобальних змін, а саме перестала існувати, як окрема галузь і всі спеціальності «влилися» відповідно до наказу МОН України від 06. 11. 2015 № 1151 та Акту узгодження [5]

в одну, під новим шифром 226 «Фармація», галузь знань 22 Охорона здоров'я. Незважаючи на те, що становлення фармації в Україні, як окремої галузі, бере початок ще з XIV – XVII ст. [1].

Але на цьому не закінчилися зміни, які спіткали фармацію. Так, після введення в дію постанови КМУ від 01.02.2017 р. № 53 «Про внесення змін до Постанови КМУ від 29.04.2015 р. № 266» [6], яка призвела до виникнення серйозної проблеми у системі підготовки фармацевтичних кадрів, бо відбулося об'єднання двох різновекторних напрямів підготовки фахівців фармації, шляхом зміни назви спеціальності на 226 «Фармація, промислова фармація», які містять різні фахові компетентності та зміст навчання.

Немає відомостей про існування у світі спеціальності з такою назвою. Ця ситуація може призвести до цілої низки проблем. Негативно впливатиме на якість підготовки фахівців, студенти даної спеціальності не зможуть брати участь у програмах академічної мобільності. Унеможливить визнання дипломів українського зразка за кордоном, реалізацію міжнародних програм, уніфікацію національної фармацевтичної освіти зі стандартами європейських країн з метою підвищення конкурентоспроможності наших фахівців, тощо.

Висновки. В умовах реформування вищої освіти важливо зберегти для держави підготовку висококваліфікованих фармацевтичних фахівців. Досягнути цього можна шляхом збереження спеціальності під назвою «Фармація» (освітній ступінь – магістр фармації, професійна кваліфікація – провізор»), бо друга частина, існуючої на сьогодні спеціальності, передбачає підготовку фахівців з професійною кваліфікацією інженер-технолог.

В рамках національної стратегії розбудови нової системи охорони здоров'я України необхідно реформувати фармацевтичну освіту з обов'язковим збереженням національних традицій, спираючись на багаторічний досвід становлення фармацевтичної справи та з урахуванням європейських стандартів.

Література:

1. Бойчук І. Передумови виникнення та становлення системи підготовки
2. фармацевтів в Україні / І. Д. Бойчук // Педагогіка і психологія професійної освіти : [наук.-метод. журнал]. – Львів, 2007. – № 4. С. 186–196.
3. Компендиум. Лекарственные препараты / Под ред. В. Н. Коваленко. – К. : МОРИОН, 2017. – 2416 с.
4. Наказ МОЗ від 13.09.2010 № 769 Про затвердження Концепції розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України на 2011-2020 роки.
5. Постанова КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
6. Наказ МОН України від 06. 11. 2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».
7. Постанова КМУ від 01.02.2017 р. № 53 «Про внесення змін до Постанови КМУ від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»».

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ю. В. Октисюк

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Однією із сучасних методичних інновацій у вищій медичній освіті є впровадження інтерактивних методів навчання. Навчальний процес при цьому відбувається за умови постійної активної взаємодії всіх його суб'єктів і виключенні домінування одного учасника навчального процесу над іншим. Одночасно інтерактивні технології дозволяють в повній мірі розкрити творчий потенціал викладача його спонукаючи до постійної роботи в напрямку удосконалення педагогічної майстерності.

На кафедрі дитячої стоматології ІФНМУ дисципліна «Дитяча хірургічна стоматологія» викладається студентам 4 та 5 курсів. З метою впровадження інтерактивних методів навчання на кафедрі на основі теоретичного матеріалу та переліку практичних навичок, необхідних для здачі комплексного випускного іспиту, розроблені інтегровані ситуаційні

задачі, які доповнюються фотографією зовнішнього вигляду хворого (із врахуванням етичних норм), даними рентгенологічних та лабораторних досліджень. В процесі їх вирішення студенти навчаються працювати в колективі, встановлюють попередній діагноз, визначають доцільність призначення тих чи інших додаткових методів обстеження, інтерпретують їх можливі результати, проводять диференційну діагностику, що в кінцевому результаті веде до постановки кінцевого діагнозу та вибору правильного методу лікування.

Таким чином застосування інтерактивних методів навчання забезпечує підвищення мотивації студентів до вивчення дисципліни, стимулює до пошуку додаткових джерел інформації, формує клінічне мислення, розвиває їх комунікабельність та вміння працювати в команді, сприяє розвитку особистості.

КОГНІТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ

Т. Є. Оніщенко, Ю. Ю. Рябоконь

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Для підготовки фахівців з конкурентоспроможним рівнем кваліфікації є необхідними зміни у технологіях навчання. Технології навчання мають бути направлені на мобільне коректування моделі фахівця, забезпечувати індивідуалізацію освітніх програм і шляхів їх засво-

ення із урахуванням ступеню професійної підготовки та інтересів студентів.

Мета дослідження: обґрунтувати доцільність використання когнітивних технологій у навчальному процесі студентів.